

የሚኒስትሮች ምክር ቤት

ደንብ ቁጥር---/2014

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የዲጂታል መታወቂያ ኮሚሽን ስልጣንና ተግባር እና አደረጃጀትን ለመወሰን የወጣ የሚኒስትሮች ምክር ቤት ደንብ

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ የፌዴራል መንግሥት አስፈፃሚ አካላትን ሥልጣንና ተግባር ለመወሰን የወጣ አዋጅ ቁጥር 1263/2014 አንቀጽ 5 እና 103 መሰረት የኢትዮጵያ የዲጂታል መታወቂያ ኮሚሽንን ተግባርና ኃላፊነት ለመወሰን ይህንን ደንብ ቁጥር ----/2014 አውጥቷል።

ክፍል አንድ

ጠቅላላ ድንጋጌዎች

1. አጭር ርዕስ

ይህ ደንብ “የኢትዮጵያ የዲጂታል መታወቂያ ኮሚሽን ሥልጣንና ተግባር እና አደረጃጀትን ለመወሰን ተብሎ የወጣ የሚኒስትሮች ም/ቤት ደንብ ቁጥር.../2014” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

2. ትርጉም

የቃላት አገባብ የተለየ ትርጉም የሚያሰጠው ካልሆነ በስተቀር በዚህ ደንብ ውስጥ፡-

1. “ዲጂታል መታወቂያ” ማለት በዲጂታል መታወቂያ ስርዓት ውስጥ ለተመዘገበ ሰው ቴክኖሎጂን በመጠቀም የሚሠጥ የራሱ ልዩ ቁጥር ያለው የመታወቂያ ዓይነት ነው፤
2. “ነዋሪ” ማለት በኢትዮጵያ ግዛት ውስጥ በአገሪቱ ህግ ፈቃድ አግኝቶ የሚኖር ወይም የሚሰራ ማንኛውም ሰው ነው፤
3. “ኮሚሽን” ማለት በዚህ ደንብ የሚቋቋመው የዲጂታል መታወቂያ ኮሚሽን ነው፤
4. “ተመዝጋቢ” ማለት የዲጂታል መታወቂያ ለማግኘት መረጃውን በመስጠት ተመዝግቦ ልዩ ቁጥር የሚወስድ ሰው ነው፤
5. “ተጠቃሚ አካል” ማለት ከዲጂታል መታወቂያ ስርዓት እና ከግለሰቡ በተሰጠ ፈቃድ እና መረጃ ላይ ተመስርቶ የግለሰብ ማንነትን የሚያረጋግጥ አካል ነው፤
6. “ማረጋገጥ” ማለት የዲጂታል መታወቂያ መረጃዎች ከተጠቃሚ አካል ጥያቄ ቀርቦ የሚሰጥ የማረጋገጥ ሂደት ነው።
7. “የመታወቂያ ካርድ” ማለት የዲጂታል መታወቂያ ልዩ ቁጥርና የተመዝጋቢ መረጃ የያዘ በቁሳዊ ወይም በዲጂታል አማራጭ የሚዘጋጅ ሰነድ ነው፤
8. “ክልል” ማለት በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ 47 መሠረት የተቋቋመ ክልል ሲሆን ለዚህ ደንብ ዓላማ የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር እና የድሬዳዋ አስተዳደርን ይጨምራል፤
9. “መንግስት” ማለት የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ መንግስት ሲሆን ለዚህ ደንብ ዓላማ የክልሎች አስተዳደርንም ያካትታል፤

10. "ሰው" ማለት የተፈጥሮ ሰው ነው፤

11. ማንኛውም በወንድ ፆታ የተገለጸው የሴትንም ይጨምራል።

3. የተፈጻሚነት ወሰን

ይህ ደንብ ኢትዮጵያ ውስጥ ነዋሪ በሆነ ማንኛውም የዲጂታል መታወቂያ ተመዝጋቢ ሰው ላይ ተፈጻሚ ይሆናል።

4. ዓላማ

የኮሚሽኑ ዓላማ ሁሉን አቀፍ፣ አስተማማኝና ህጋዊ በሆነ መንገድ ነዋሪዎች የሚመዘገቡበትን ዲጂታል መታወቂያ ስርዓት ማስተግበርና የዲጂታል መታወቂያ አዋጅ ለማስፈጸም ነው።

ክፍል ሁለት

የዲጂታል መታወቂያ ኮሚሽን አደረጃጀት፣ ስልጣንና ተግባራት

5. መቋቋም

- 1. የዲጂታል መታወቂያ ኮሚሽን (ከዚህ በኋላ "ኮሚሽን") እየተባለ የሚጠራ በዚህ ደንብ ተቋቁሟል፤
- 2. የኮሚሽኑ ተጠሪነት ለጠቅላይ ሚኒስትሩ ይሆናል።

6. የኮሚሽኑ አደረጃጀት

ኮሚሽኑ፡-

- 1. በጠቅላይ ሚኒስትሩ የሚሾሙ ኮሚሽነር ፣ እና ምክትል ኮሚሽነሮች፤ እና
- 2. አስፈላጊ ሠራተኞች፤

ይኖሩታል።

7. ዋና መስሪያ ቤት

የኮሚሽኑ ዋና መስሪያ ቤት በአዲስ አበባ ሆኖ እንደ አስፈላጊነቱ ቅርንጫፍ ፅህፈት ቤት በማንኛውም የሀገሪቱ ክፍል ሊከፍት ይችላል።

8. የኮሚሽኑ ስልጣን እና ተግባራት

ኮሚሽኑ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

- 1. የዲጂታል መታወቂያ አዋጁንና የዚህን ደንብ አፈጻጸም በአገር አቀፍ ደረጃ ይመራል፣ ይቆጣጠራል፣ ያስፈፅማል፣
- 2. ኃላፊነቱን ለመወጣት የሚያስችለው አስፈላጊውን አስተዳደራዊ መዋቅር ይፈጥራል፤

3. ለዲጂታል መታወቂያ ስርዓት የሚያስፈልጉ መረጃዎችን ይመዘግባል፤ ሌሎችን እንዲመዘግቡ ይወክላል፤ ወደ ማእከላዊ ቋት እንዲገቡ ያደርጋል፤ ያስተዳድራል፤ በዘመናዊ ቴክኖሎጂ ታግዞ የመረጃዎችን ደህንነት እና ሚስጢራዊነት ይጠብቃል ፤ ወቅቱን ጠብቆ ያሻሽላል ፤

4. የዲጂታል መታወቂያን በአዋጁ መሠረት ለተመዝጋቢ ይሰጣል፤

5. ወደ ዲጂታል መታወቂያ ስርዓት የገቡ መረጃዎችን የማረጋገጥ አገልግሎት ይሰጣል፤ እንዲሁም የማረጋገጥ አገልግሎት መስጠት ለሚፈልጉ አካላት ፈቃድ ይሰጣል ፤

6. የተመዝጋቢ መረጃዎች ተደራሽ መሆን ባለባቸው መንገድ ያደራጃል፤ በተመዝጋቢው ፈቃድ ለሌሎች አካላት ያስተላልፋል ፤

7. ለተለያዩ አካላት ግላዊ መረጃን የማያጋልጡ የስታትስቲክስ መረጃዎችን ይሰጣል፤

8. የተመዝጋቢ መረጃን በአገር ውስጥ ብቻ ባሉ የመረጃ ማዕከሎች ውስጥ ቴክኖሎጂ በፈቀደው በማንኛውም አማራጭ ደህንነትን በጠበቀ መልኩ ሊያከማች ይችላል፤

9. የተመዝጋቢዎችን የግል መረጃ መጠበቅ የሚያስችሉ በቴክኖሎጂ እና በህግ የታገዙ አሰራሮችን ያጠናል ወይም ያስጠናል፤ ውጤታማ አማራጮችንም ይተገብራል፤

10. የዲጂታል መታወቂያ ስርዓት ተግባራትን በአገልግሎት ሰጪ አካላት እና በእያንዳንዱ ክልል እስከ ታችኛው መዋቅር ድረስ የሚመራ፤ የሚያስተባብር፤ የሚደግፍ እና የተመዝጋቢ መረጃዎችን ለኮሚሽኑ የሚያስተላልፍ አግባብነት ያለው አካል ሊያቋቁም ወይም በውክልና ሊያሰራ ይችላል፤

11. የወሳኝ ኩነት እና የነዋሪ መታወቂያ መረጃዎችን ጨምሮ ለዲጂታል መታወቂያ ስርዓቱ ግብዓት ሊሆኑ የሚችሉ የተሰበሰቡ መረጃዎችን ከተቋማቱ ይቀበላል፤

12. በዚህ ደንብ የተሰጠውን ስልጣን እና ተግባር በአግባቡ ለመወጣት ከዲጂታል መታወቂያ ምዝገባ፣ ማረጋገጥ፣ መጠቀም፣ ማስተዳደር እና ሌሎች አገልግሎቶችን፣ በውክልና ለተጠቃሚ አካላት፣ ለመዝጋቢ አካላት እና ለሌሎችም መስጠት ይችላል፤

13. የንብረት ባለቤት ይሆናል፤ ውል ይዋወላል፤ በሥሙ ይከሰሳል ይከሰሳል።

14. ለሚሰጠው አገልግሎት የሚኒስትሮች ምክር ቤት በሚያወጣው ደንብ መሠረት የአገልግሎት ክፍያ ይሰበስባል፤

15. ዓላማውን ከግብ ለማድረስ ከዲጂታል መታወቂያ ጋር የተያያዙ ሌሎች ተዛማጅ ተግባራትን ያከናውናል።

9. የኮሚሽነሩ ስልጣን እና ተግባር

1. ኮሚሽነሩ የኮሚሽኑ የበላይ የሥራ ሀላፊ በመሆን ይመራል፤ ያስተዳድራል፤

2. በዚህ አንቀፅ ንዑስ አንቀፅ (1) የተመለከተው አጠቃላይ ሃሳብ እንደተጠበቀ ሆኖ ኮሚሽነሩ የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖሩታል፡-

U/ በዚህ ደንብ ለኮሚሽኑ የተሰጠውን ተግባር እና ስልጣን ይፈጽማል ፤ ያስፈጽማል።

ለ/ በክልል የሚቋቋሙ የኮሚሽኑን ቅርንጫፎችን ያቋቁማል፣ ያስተባብራል፣ ያስተዳድራል።

ሐ/ የኮሚሽኑን ሠራተኞች በፌዴራል ሲቪል ሰርቪስ ህግ ይቀጥራል ፤ ያስተዳድራል።

መ/ ዕቅድ እና በጀት ያዘጋጃል ሲፀድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤ ተጠሪ ለሆነው ተቋም ወቅታዊ ሪፖርት ያቀርባል።

ሠ/ ኮሚሽኑን ከሶስተኛ ወገኖች ጋር በሚያደርጋቸው ግንኙነቶች ይወክላል።

ረ/ ለምክትል ኮሚሽነሩ እና በኮሚሽኑ ላሉ ሌሎች ሠራተኞች ስልጣንና ተግባርን በውክልና ሊሰጥ ይችላል።

10. የምክትል ኮሚሽነሮች ስልጣን እና ተግባር

ምክትል ኮሚሽነሮች፡-

1/ ለኮሚሽነሩ የተሰጡትን ሥልጣንና ተግባራት በማቀድ፣ በማደራጀት፣ በመምራትና በማስተባበር ኮሚሽነሩን ያግዛሉ፤

2/ የሚመደቡባቸውን ዘርፎች ይመራሉ፣ ያስተዳድራሉ፤

3/ በኮሚሽነሩ ተለይተው የሚሰጡባቸውን ተግባራት ያከናውናሉ፤

4/ ኮሚሽነሩ በማይኖርበት ጊዜ ውክልና ያልተሰጠ እንደሆነ በሹመት ቅድሚያ ያለው ምክትል ኮሚሽነር ወይም የሁለቱም የሹመት ጊዜ እኩል ከሆነ በስምምነት የዋና ዳይሬክተሩን ሥራ ተክቶ ይሰራል፤

ክፍል ሶስት

ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች

11. በጀት

የኮሚሽኑ በጀት፡-

ሀ. በመንግስት ከሚመደብ፣

ለ. ከሚሰጣቸው አገልግሎቶች ከሚሰበሰብ ክፍያ፣

ሐ. ከሌሎች አካላት በሚሰጥ ድጋፍ ወይም እርዳታ የሚመነጭ ይሆናል።

12. የሂሳብ መዛግብት

1. በኮሚሽኑ የተሟሉ እና ትክክለኛ የሂሳብ መዛግብት ይይዛል።

2. የኮሚሽኑ የሂሳብ መዘግብት በየአመቱ በዋናው አዲተር ወይም እርሱ በሚሰይማቸው አዲተሮች ይመረመራል።

13. ደንቡ የሚፀናበት ጊዜ

ይህ ደንብ በፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ ታትሞ ከወጣበት ቀን ጀምሮ የፀና ይሆናል።

አዲስ አበባ .../2014 ዓ.ም

አብይ አህመድ (ዶ/ር)

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ጠቅላይ ሚኒስትር